

POHJOIS-KARJALAN AMMATTIKORKEAKOULU

Sisustusarkkitehtuuri- ja kalustesuunnittelu

Noora Hattunen

UUSIOTUOTTEITA ZIRPUS DESIGNILLE

Opinnäytetyö

Elokuu 2011

POHJOIS-KARJALAN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ
Syyskuu 2011
Muotoilun koulutusohjelma

Sirkkalantie 12 a
80100 JOENSUU
p. 050 311 6317

Tekijä
Noora Hattunen

Nimeke
Uusiotuotteita Zirpus Designille

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää uusia tuotteita Zirpus Designille. Halusin tuotevalikoimaan uniikkeja tuotteita, joiden kautta yritykseni brändi voisi alkaa muodostua. Lähtökohtana tuotteiden suunnittelussa olivat kierrätysmateriaalit, koska ekologisuus kuuluu yrityksen tärkeimpiin arvoihin. Opinnäytetyöni on kokeileva prosessi, jonka tuloksena syntyy tuotteita yritykselleni. Saadakseni paremman käsityksen tuotteiden toimivuudesta, hinnasta ja ulkonäöstä tein tuotteilleni käyttäjätutkimuksen, johon osallistui kahdeksan eri-ikäistä naista ympäri Suomea.

Lopputuloksena syntyi kierrätetyistä materiaaleista 14 rannekorua ja 10 jääkaappimagneettia. Tarpeettomalle tavaralle luotiin uusi elämä ja käyttötarkoitus. Käyttäjätutkimuksen perusteella tuotteet olivat innovatiivisia ja erikoisia.

Palkintoruusukkeesta valmistettu rannekoru vaatii vielä tuotekehitystä kiinnitysmekanismien osalta. Hellannupeista tehdyt jääkaappimagneetit saivat osakseen hyvää palautetta, joka on merkki siitä, että tuote on sellaisenaan valmis myyntiin. Molemmat tuotteet jäävät Zirpus Designin valikoimaan, ja tulevaisuudessa niitä voi ostaa yrityksen omasta verkkokaupasta.

Kieli
suomi

Sivuja 38
Liitteet 3
Liitesivumäärä 4

Asiasanat
Kierrätysmateriaalit, ekologisuus, korut

NORTH KARELIA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS
September 2011
Degree Programme in Design
Designer, Bachelor of Culture and Arts
Sirkkalantie 12 a
FIN 80100 JOENSUU
FINLAND
Tel. +358 50311 6317

Author

Noora Hattunen

Title

Products from Recycled Materials for Zirpus Design

Abstract

The purpose of this thesis is to develop new products for Zirpus Design. I wanted to add unique products to the product selection, which could also help to develop company's brand. The starting point of designing these new products was recycled materials because being ecological is one of the company's main values. This thesis is an experimental process that creates new products for the company. In order to have a better understanding of my products' functionality, pricing and appearance, I conducted a user survey for eight women of different ages around the country.

The end results are 14 bracelets and 10 refrigerator magnets made from recycled products. A new life and meaning has been created for things that have been deemed useless. The results of the user survey described the products as innovative and special.

The bracelet made from an award rosette still requires some product development concerning the fastening mechanism. The refrigerator magnets made out of stove knobs received only good feedback, which implicates that the product is ready for sale as it is. Both products will remain in the selection of Zirpus Design and can be purchased from the company's online store in the future.

Language
English

Pages 38
Appendices 3
Pages of Appendices 4

Keywords

Recycled materials, ecological, jewelry

Sisällysluettelo

1 Johdanto	5
2 Lähtökohdat.....	6
2.1 Zirpus Design	6
2.2 Viitekehys ja toiminta-asetelma	7
3 Kestävä kehitys	8
3.1 Ekologinen muotoilu	9
3.2 Kierrätysmuotoilu.....	10
3.3 Kierrätysmuotoilijoita.....	11
4 Tuotteen syntyprosessi	12
4.1 Materiaalin keräys	12
4.2 Ideointi ja suunnittelu	14
4.3 Kokeilut	14
5 Uusiotuotteen valmistus	17
5.1 Rannekorun tekeminen	17
5.2 Magneetit.....	19
6 Käyttäjäkysely.....	20
6.1 Testiryhmä	20
6.2 Tulokset	21
6.3 Tulosten arviointi ja luotettavuus	29
7 Ammattikuvan pohdintaa	29
8 Yhteenveto	30
Lähteet.....	33

Liitteet

Liite 1	Zirpus Designin asusteiden ja sisustustuotteiden käyttäjätutkimuksen kyselylomake
Liite 2	Zirpus Designin Facebook- ilmoitukset
Liite 3	Zirpus Designin ennakkokyselylomake testiryhmäläisille

1 Johdanto

Opinnäytetyöni on tuotekehitysprosessi omalle yritykselleni Zirpus Designille. Vuonna 2009 perustetun Zirpus Designin päätoimialana oli alun perin sisustussuunnittelu ja erikoismaalaukset. Vuosien varrella toiminta on alkanut suuntautumaan entistä enemmän uusiomuotoiluun. Yritykseni tärkeimpiin arvoihin onkin noussut ekologisuus, joka ohjaa pitkälti palveluiden ja tuotteiden suunnan.

Opinnäytetyöni tavoitteeksi asetin, että se olisi jollakin tavalla jollekin hyödyllinen. Vaihtoehtoja miettiessäni pohdin, miksi en tekisi työtä, josta on hyötyä minulle itselleni ja omalle yritykselleni? Tästä ajatuksesta syntyi aihe tehdä opinnäytetyö, joka tukisi omaa yritystoimintaani ja sen tuotekehitysprosessia.

Halusin tutkia erilaisten materiaalien työstämahdollisuuksia ja samalla myös miettiä uusia käyttötarkoituksia vanhoille materiaaleille. Testauksen tuloksena on tarkoitus synnyttää uusiotuote tai tuotteita Zirpus Designille. Tuotteen valmistuksessa ensisijaisena lähtökohtana on käyttää kierrätettyjä materiaaleja tai keksiä jollekin olemassa olevalle tuotteelle uusi käyttötarkoitus. Lopputuloksena syntyy tuote Zirpus Designille, joka on ekologinen ja helposti myytävä.

Zirpus Design on vuoden verran kehitellyt ja valmistanut erilaisia ekologisia koruja. Ekologisuus koruissa ja asusteissa näkyy materiaalivalinnoissa. Materiaalia hankin pääsääntöisesti kirpputoreilta, kierrätyskeskuksista ja tuttavien komeroiden kätköistä. Se mikä on muille pois heittäminen arvoista, on yritykselleni arvokasta, ja materiaalit löytävätkin usein tiensä Zirpus Designin materiaalivearastoon. Käytetyistä materiaaleista syntyy hiuskoristeita, kaulakoruja, rintakoruja ja rannekoruja. Myös korvakorujen valmistus on suunnitteilla. Zirpus Design haluaa tehdä kaikkea kaunista ihanille naisille niin juhlaan kuin arkeenkin. Mielestäni asusteet ovat keino ilmaista itseämme ja tunteitamme muille ihmisille. Asusteilla voimme luoda myös hyvää mieltä kanssaelijöille. Elämä on pieniä tekoja ja kauniita yksityiskohtia.

Zirpus Designin tavoitteena on ryhtyä valmistamaan erilaisia sisustustuotteita kotiin. Tarkoituksena onkin tutkia erilaisia mahdollisuuksia Zirpus Design -tuotteiksi ja kartoittaa tuotteiden käyttöaste ja myyntipotentiali. Kokeellisen prosessin tuloksena syntyy

tuote tai useita tuotteita Zirpus Designille. Tulevaisuuden visiona on, että perustan Zirpus Designille oman verkkokaupan, jonne mm. tämän opinnäytetyöprosessin aikana kehittämiäni tuotteita tulee myyntiin.

2 Lähtökohdat

2.1 Zirpus Design

Zirpus Design perustettiin vuonna 2009 yhden naisen voimin. Yritykseni muoto on toimiminen. Toimialaksi kaavailin aluksi sisustussuunnittelua, erikoismaalausta ja pienimuotoisia remontteja. Yrityksen markkinointiin, nettisivuihin tai muuhun mainostamiseen en ole pystynyt panostamaan tarpeeksi, koska olen itse ollut kokopäiväinen opiskelija. Tämän vuoksi yritys onkin saanut asiakkaita lähinnä puskaradion avulla.

Zirpus Design on nykyisin painottunut sisustussuunnittelussakin ekologisuuteen. Sisustuksessa se tarkoittaa sitä, että vältetään kaiken uuden ostamista. Sisustus pyritään tekemään vanhoilla huonekaluilla, joita voidaan käsitellä uuteen sisustukseen sopivaksi. Kirpputorit, antiikkiliikkeet ja kierrätyskeskukset ovat täynnä käyttökelpoisia sisustustavaroita ja huonekaluja, joita saa yleensä erittäin edullisesti. Tämän lisäksi tapettina voi esimerkiksi käyttää vanhojen kirjojen sivuja tai vanhoja sanomalehtiä. Laatoituksen voi puolestaan tehdä kierrätyskeskukselta ostetuista uusiokäyttöisistä laatoista. Toinen vaihtoehto on hyödyntää laattaliikkeiden hajonneita laattoja, joista voi saada aikaan mukavan mosaiikin. Kierrätyskeskuksella on usein myös myynnissä erilaisia parketteja ja laminaatteja, joilla voi päällystää vaikka seinää. Samoin vanhoja ikkunankehyksiä ja ovia voi hyödyntää sisustuksessa. Vanhasta peiliovesta saa maalaamalla upean katseenvangitsijan, ja vanhat ikkunankehykset näyttävät kauniilta seinällä ihan sellaisenaan. Ikkunankehyksiin voi myös laittaa vaihtuvan valokuvanäyttelyn.

Vuosi sitten Zirpus Design ryhtyi tekemään asusteita naisille. Materiaaleina asusteissa on kierrätetyt tuotteet. Vanhoista vetoketjuista syntyy rannekoruja, kirpputorilta löydettyistä organza-verhoista hiuskoruja ja koirien palkintoroseista fascinatoreita. Tulevaisuuden visiona on, että Zirpus Designilla on oma ateljee ja myymälätila. Sitä ennen tavoitteena on perustaa verkkokauppa. Visioita tulevaisuudesta on muitakin, kuten laajen-

taa tuotevalikoimaa ja palveluita mm. kuvituspalveluiden ja tekstiilisuunnittelun puolel-
le.

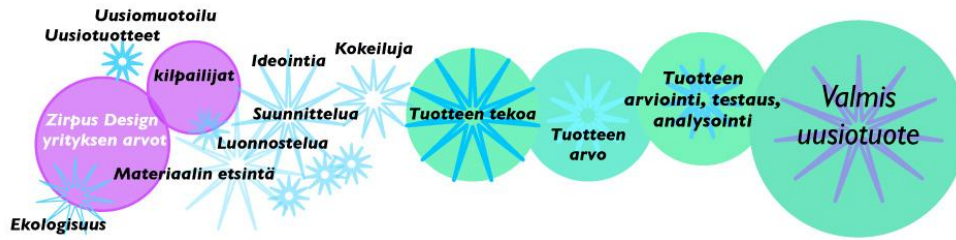
2.2 Viitekehys ja toiminta-asetelma

Tuotekehitysprosessin tärkeimpänä arvona on ekologisuus, joka myös määrittää tuotteen
materiaalivalinnat. Tuotetta mietittäessä pitää ottaa huomioon kilpailijoiden tuotevali-
koima, ja se, ettei lähde tekemään jotain sellaista, mitä joku muu jo tekee. Kilpailijoi-
den tarjoamat tuotteet vaikuttavat myös omaan suunnitteluun ja tätä kautta myös mate-
riaalien valintaan. Kilpailijoiden tutkiminen auttaa myös hahmottamaan uusiomuotoilun
yleisiä piirteitä ja tuotteiden hinnoittelua. Seuraava vaihe tuotesuunnitteluprosessissa on
materiaalien hankkiminen. Kirpputorit ja kierrätyskeskukset ovat varma valinta tässäkin
tapauksessa. Myös ihmisiltä saadut lahjoitukset ovat olleet oiva apu.

Tuote syntyy pitkälti omissa mielikuvissa. Paperille suunnittelu ei vie minua eteenpäin,
kun käsittelen jotakin tuotetta. Lopullinen tuote syntyy tekoprosessin aikana, kun pää-
sen hypistelemään eri materiaaleja. Materiaalit ikään kuin puhuvat minulle: pelkkä aja-
tus jostakin materiaalista ja tiedän heti mitä siitä teen. Muuta suunnittelua ei tarvita.

Tuotesuunnittelun jälkeen alkaa kokeiluvaihe. Kokeilen, mikä maali sopii parhaiten
jollekin muovisekoitteelle. Testaan, mikä on paras tapa tehdä ruusukkeesta rannekoru:
käsien ompelemalla vai käyttämällä kuumaliimaa. Tämän jälkeen mietin, mitä rannek-
keeseen lisätään, että se on näyttävämpi. Lopuksi mietin miten tuote kuvataan, että se
on mahdollisimman myyvä. Viimeiseksi jää tuotteen hinnan laskeminen niin, että joku
sen ostaa. Tuote syntyy kokeilujen kautta parhaaksi todetulla tavalla. Tuotteen arvo
määritellään suhteutettuna kilpailijoihin, omaan työhön ja materiaalikuluihin.

Opinnäytetyöprosessiini kuuluu, että testaan tuotteita mahdollisella käyttäjäryhmällä.
Testiryhmäläiset saavat testaamansa asusteet omakseen. Tällä tavalla yritykseni saa sa-
malla arvokasta tietoa tuotteen käytettävyydestä ja laadusta sekä hyvää ja ilmaista mai-
nosta. Tuotteiden arviointi ja analysointi tehdään asiakkailta saadun palautteen pohjalta.
Myös oma analysointi on tässä tärkeää. Valmis tuote odottaa myyntiä.

Kuva 1. Toiminta-asetelma

Opinnäytetyöni on kokeileva prosessi, jonka tuloksena syntyy tuote yritykselleni Zirpus Designille (kuva 1). Prosessi lähtee käyntiin materiaalin etsimisellä. Sopivan materiaalin löytyessä syntyy idea siitä valmistettavasta tuotteesta. Tämän jälkeen ryhdyn toteuttamaan ideaa käytännössä. Testaaminen ja materiaalien työstäminen antaa tuotteelle lopullisen muodon. Jos jokin menetelmä ei sovi materiaalin työstämiseen, mietin ja keilen uusia vaihtoehtoja.

Tuotteita valmistetaan useampia, että niiden testaaminen mahdollisimman heterogeenisellä testiryhmällä olisi mahdollista. Tämän jälkeen testiryhmälle toteutetaan kysely. Saatujen vastausten perusteella tuotteesta saadaan arvio, jonka perusteella analysoin tuotteeni.

3 Kestävä kehitys

Kestävä kehitys on ohjattua yhteiskunnallista muutosta, sekä maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti tapahtuvaa jatkuvaa muutosta. Sen päämääränä on turvata hyvät elämisen mahdollisuudet nykyisille ja tuleville sukupolville. Tämä tarkoittaa sitä, että päätöksenteossa ja toiminnassa pitäisi ottaa tasavertaisesti huomioon ihminen, ympäristö ja talous. (Ympäristöministeriö 2011.)

Ekologia tieteenä syntyi 1890-luvulla ja nousi ihmisten tietoisuuteen vahvemmin 1960-luvulla. 1960 - 70-luvuilla oli kaksi ominaista ajattelun piirrettä ympäristötietoisuudelle. Ensinnäkin kiinnitettiin huomiota luonnonvarojen riittävyyden ongelmiin ja luonnon

tuottokyvyn ylläpitämiseen, ja toiseksi ihmisen elinympäristön ongelmiin. Kestävän kehityksen edistävä toiminta katsotaan virallisesti alkaneeksi 1972-luvulla pidetyssä ympäristökonferenssissa. Yk:n ympäristöjärjestö United Nations Environment Programme (UNEP) perustettiin tuossa kokouksessa, ja sen tehtäväksi määriteltiin ympäristönsuojelu ja ympäristökysymysten edistäminen. (Niemelä 2010, 48.)

Sisällön määrittely 1990-luvulla nousi oleelliseksi. Vaatimukseksi nousi ekologisen, sosiaalisen, taloudellisen ja kulttuurisen kestävyuden yhdistäminen. Suomeen kestävä kehityksen toimikunta nimitettiin vuonna 1993. Tehtävänä toimikunnalla on koordinoi da Suomen kestävä kehityksen prosessia. (Niemelä 2010, 49–50.) Nyt 2000-luvulla kestävä kehitystä seurataan erilaisilla strategioilla. Julkaisussa “Kohti kestäviä valintoja. Kansallisesti ja globaalisti kestävä Suomi” mukaan, esitetään tulevaisuuden näkymiä:

Visiona on hyvinvoinnin turvaaminen luonnon kantokyvyn rajoissa kansallisesti ja globaalisti. Tavoitteena on luoda kestävää hyvinvointia turvallises- sa, osallisuutta edistävässä ja moniarvoisessa yhteiskunnassa, jossa kaikki kantavat vastuuta ympäristöstä. Visio ohjaa sekä lähitulevaisuuden että pi- demmän aikavälin toimintaa joka auttaa eri toimijoita tekemään kestävä kehityksen mukaisia ratkaisuja. (Niemelä 2010, 51.)

3.1 Ekologinen muotoilu

Ekologinen muotoilu 1980-luvulla vakiintui teolliseen yhteiskuntaan. Silloin ajateltiin, että ympäristömyötäisyydellä vaikutettaisiin vakaaseen yhteiskuntaan ja teollisuuteen. Ajateltiin myös, että tämä muutos ei tulisi vaikuttamaan oleellisesti ihmisten elämänta- paan, vaan muutos tulisi kokonaiskehitykseen. Tuotteita uudelleen muotoiltiin, jolloin jokin tuotteen osa tai aine muutettiin ympäristöystävällisemmäksi. Tästä redesign- ajattelutavasta oli päästävä pitemmälle, yhteiskunnan ja kulttuurin muutoksiin. (Nieme- lä 2010, 78.)

Suomessa ekologinen muotoilu ei saanut jalan sijaa vielä 1980-luvulla. Hidasta kehitys- tä alkoi tapahtua vasta vuosikymmenen jälkeen. Vakiintuneita valmistusmenetelmiä ei tunnettu, eikä sitä juuri opetettu missään. Vasta 2000-luvulla ekologinen muotoilu va- kiintui korkeakouluissa pakollisiksi kursseiksi. (Niemelä 2010, 79–80.)

Jos muotoilijat ottavat ekologisen ja yhteiskunnallisen vastuun vakavasti, tulisi sen olla radikaalia ja vallankumouksellista. Muotoilijoiden tulisi tehdä mahdollisimman vähällä mahdollisimman paljon. Kun kulutetaan vähemmän, käytetään tuotteita kauemmin ja raaka-aineita uusiokäytetään. (Papanek 1973, 361.)

3.2 Kierrätysmuotoilu

Kierrätysmuotoilun merkitys muotoilun lähtökohtana on kasvanut viime vuosikymmeninä huomattavasti. Materiaalien kierrätys ja uusiokäyttö eivät olekaan mikään tämän sukupolven keksintö. On löydetty todisteita, että jo antiikin aikana rikkinäistä keramiikkaa on uudelleen käytetty. Pohjois-Amerikkaan asettautuneet eurooppalaiset käyttivät uudelleen työkaluja, rakennusmateriaaleja, vaatteita ja käyttöesineitä sekä kierrättivät taloudellisista syistä. Kankaiden kierrättämisestä on saanut alkunsa mm. tilkkutyöt, räsymatot ja huonekalujen päällystäminen. (Niemelä 2010, 81.)

Suomalainen paperin kierrätys on loistava esimerkki siitä, miten materiaalinkeräykselle vakiinnutettiin oma keräysjärjestelmä. Suomalaisen kierrätyksen pioneeri Paperikeräys Oy täytti 60 vuotta vuonna 2003. Kierrättäminen alkoi sotavuosista aiheutuneesta materiaalipulasta vuonna 1943. Ammattimaiseksi keräämiseksi toiminta laajentui vasta 1970-luvulla. Nykyisin paperinkeräys on meille arkipäivää. (Niemelä 2010, 82.) Kierrättämiseen liittyy erilaisia käsitteitä, joilla kaikilla on kuitenkin hieman eri merkitys, kuten uusiokäyttö, uudelleenkäyttö, tuunaus, jätteenkierrätys, kierrätys ja jäte.

Jätteen kierrätys on jätteiden tai jättejakeiden käyttämistä raaka-aineena tai materiaalina. Uusiokäytöllä tarkoitetaan jätteiden kierrättämistä takaisin tuotannon raaka-aineeksi. Esimerkiksi lasin ja metallin kierrätys on uusiokäyttöä. Kierrätyskeskukset, kirpputorit ja osto- ja myyntiliikkeet ovat myös kierrättämistä. Tuotteita siis kierrätetään ja joitakin tuotteita suunnitellaan kierrätettäviksi. Esimerkiksi juomapullot on suunniteltu kierrätettäviksi. Kierrätys nykymuotoilussa voidaan jakaa kahteen osaan. Jotkut tuotteet suunnitellaan kierrätettäviksi eli purettaviksi ja jotkut tuotteet suunnitellaan ja valmistetaan kierrätysmateriaalia hyödyntäen. Kummatkin vaihtoehdot tukevat kierrättämistä, mutta vain eri lähtökohdista. Suomessa kierrätysmuotoilu on näkynyt jo vuosia. Kierrätys-

muotoilulla tarkoitetaan jäte- tai kierrätysmateriaalista suunniteltua ja valmistettua tuotetta. Vuonna 2005 kierrätysmuotoiluun erikoistuneita ammattilaisia oli suomessa vain muutamia. (Niemelä 2010, 82–83.)

Uusiomuotoilu on jo sananakin tuttu monelle ihmiselle. Tuotteita muokataan uusiokäyttöön nykyisin ahkerasti. Kilpailua tälle alalle on syntynyt vuosien varrella paljon, sillä internet tarjoaa loputtoman kanavan verkkokaupoille. Etenkin naisten asusteita tekeviä yrityksiä on runsaasti.

3.3 Kierrätysmuotoilijoita

Tuotekehitysprosessia varten tutkin alalla toimivien yrittäjien nettisivuja. Yrityksiä löytyy runsaasti, ja tarjontaa tuotteissa on monipuolisesti. Sivuja tutkiessa pääsin myös vertailemaan tuotteiden hinnoittelua, sekä nettikaupan ilmettä ja toimivuutta. Valitsin tähän listaukseen yrityksiä, joiden tuotevalikoima sisälsi naisten asusteita.

Salsa Design on Salla Salosen kierrätystuotteita tekevä yritys. Salsa Designilla on netissä blogi ja verkkokauppa. Salsa Design tekee kaulakoruja, korvakoruja, sormuksia ja rintakoruja kierrätetyistä materiaaleista. Salsa Designin hinnat vaihtelevat 3 eurosta 70 euroon. Salsa Design käyttää paljon koruissaan vanhoja vetoketjuja, nappeja ja tekstiilejä. (Salsa Design 2011.)

Kooky Gems -yrityksen takana on Riita Kiuru. Kiuru perusti yrityksensä vuonna 2007. Yrityksen koruja on tällä hetkellä yli 40 jälleenmyyjällä. Kooky Gems -yritys sai alkunsa Afrikan tähti -pelistä. (Kooky Gems 2011.)

Globe Hope on varmasti valtakunnallisesti ja maailmanlaajuisesti tunnetuimpia Suomalaisia kierrätysmateriaaleja hyödyntäviä yrityksiä. Globe Hopen perusti Seija Lukkala vuonna 2001. Yritys valmistaa mm. vaatteita, asusteita, laukkuja ja pussukoita. Yrityksellä on oma kauppa Helsingin Lasipalatsissa sekä nettikauppa. Tuotteilla on lukuisia jälleenmyyjä ympäri Suomea. (Globe Hope 2011.)

Humbugi asuste valmistaa yksilöllisiä asusteita huonekaluteollisuuden ylijäämäkankaista ja nahoista. Yrityksen perusti Anni Jokinen vuonna 2009. Yrityksellä on oma putiikki Tampereen Tallipihalla sekä nettikauppa. (Humbugi asuste2011.)

Minttumaa valmistaa käsintehtyä saippuaa ja erilaisia tuotteita kierrätysmateriaaleista. Valikoimasta löytyy mm. muistikirjoja, kaulakoruja, kukkaroita ja saippua-alustoja. Yritys on perustettu vuonna 2008 ja se sijaitsee Hämeenkyrössä. (Minttumaa 2011.)

Design LauraSe on enolaisen Laura Saarivuori-Eskolan yritys, joka on perustettu vuonna 2007. Yritys valmistaa koruja suomalaisista käytöstä poistetuista kolikoista, palkinto- ja perintöaterimista ja -lautasista sekä jalometalliromusta. Yrityksellä on liike Tampereen tallipihalla sekä lukuisia jälleenmyyjiä ympäri Suomea. Saarivuori-Eskola on palkittu vuonna 2010 vuoden nuoreksi kädentaitajaksi. (LauraSe 2011.)

4 Tuotteen syntyprosessi

Prosessi, joka synnyttää tuotteen, on usein hyvin sattumanvarainen. Kaikkea ei voi yksinkertaisesti suunnitella etukäteen. Yleensä materiaali itsessään puhuu puolestaan. Mielinkiintoisin vaihe on siis edessä: materiaalin hankinta. Tuotteen suunnitteluvaiheessa ei voida tietää, mikä tuote materiaaleista on syntymässä.

4.1 Materiaalien keräys

Kierrätyskeskuksella kulkiessani mietin mikä olisi sellainen materiaali, joka on edullista hankkia, ja josta saisi jotain hyödyllistä ja hauskaa aikaan. Teollisuuskadun kierrätyskeskuksella tein todellisen löydön, kun hyllyssä oli monta laatikollista hellan nuppeja (kuva 2). Materiaalit nähdessäni sain loistavan idean ja visio tulevasta tuotteestani oli valmis. Ymmärsin, että hellan nupeista voisi tehdä jääkaappimagneetteja. Ostin pienen erän nuppeja kotiin, jonka jälkeen aloin testaamaan ideani toimivuutta.

Kuva 2. Hellannuppeja.

Yritykseni valmistaa asusteita kaikenlaisesta kierrätetystä materiaalista. Materiaalien sekaan oli eksynyt myös Kontin kirpputorilta palkintoruusukkeita. Ne olivat niin herkullisen värisiä, että ajattelin hyödyntää ne jossain vaiheessa tuotteissani. Ensimmäiset ruusukkeista tehdyt kokeilut olivat hiuskoruja. Huomasin kuitenkin, että kyseisellä materiaalilla on monia mahdollisuuksia. Kontissa ruusukkeet maksoivat 0,50 € / kpl. Mietin, voisiko ruusukkeita saada ilmaiseksi koiranäyttelyissä käyviltä harrastajilta. Ajattelin, että ihmisille on täytynyt kertyä ruusukkeita vuosien saatossa ja jossain vaiheessa niistä halutaan päästä eroon, jolloin ne päätyvät roskiin. Ylimääräisistä ruusukkeista ja niiden hyödyntämisestä tuotteissani syntyi molemminpuolinen hyötysuhde koiraharrastajien ja tuotteideni välille. Ajattelin, että näin kaikki hyötyvät: ihmiset pääsevät eroon ruusukkeista kuormittamatta luontoa ja minä saan ilmaista materiaalia. Tästä sain idean soittaa äidilleni, joka tuntee muutamia isovillakoiran kasvattajia, ja tiedustelin, voisiko ruusukkeita (kuva 3) saada suoraan kasvattajilta. Minun onnekseni kasvattajat halusivat luopua ruusukkeista ja tämän jälkeen olen saanut niitä ilmaiseksi helsinkiläisiltä koirakasvattajilta.

Kuva 3. Palkintoruusukkeita

4.2 Ideointi ja suunnittelu

Hellannupeista syntyi heti ajatus tehdä jääkaappimagneetteja. Ajatuksena oli, että nuppi maalataan ja nupin pohjaan liimataan magneetti. Nuppeja voisi maalata useita erivärisiä, ja joihinkin voisi sapluunan avulla tehdä tekstin. Teksti voisi olla vaikka viikonpäivä tai kuukausi. Nupeista voisi tehdä lapsille sarjan, jossa olisi mm. perinteisten aakkosten sijaan sanoja ja elämiä.

Palkintoroseteista ajattelin lähteä kehittämään aikaisemmin jo kokeilemiani hiuskoruja. Ajatus kuitenkin muuttui, kun aivan vahingossa syntyi idea rannekorusta. Tämän jälkeen lähdinkin kokeilemaan rannekoruideaani konkreettisesti.

4.3 Kokeilut

Hellannuppeja oli helppo ryhtyä työstämään. Aluksi pesin kaikki nupit huolellisesti rasvasta ja liasta, jonka jälkeen nuppeja oli mahdollista ryhtyä maalaamaan. Asettelin nuppeja grillitikuilla pahnalaatikkoon pystyyn seisomaan, ja menin parvekkeelle suorittamaan maalauksen. Mustaa spraytä piti muutama kertaan suihkuttaa ennen kuin pinta oli tasainen ja kiiltävä. Kun nupit olivat saaneet kuivaa rauhassa yön yli, ne olivat valmiita seuraavaan vaiheeseen. Viimeiseksi nupin pohjaan kiinnitettiin kuumaliimalla magneetti. Tämän jälkeen tuote oli valmis. Tuote on helppo ja nopea valmistaa, ja kustannukset ovat pienet.

Hellan nuppien työstämisen jälkeen kassallinen herkullisen värisiä palkintorosetteja odotti uutta elämäänsä. Olin joitakin kuukausia aikaisemmin kokeillut tehdä ruusukkeista hiuskoristeita, ja tämän myötä huomasin kiinnostuneeni tästä materiaalista. Minulla oli koko ajan sellainen tunne, että näistä roseteista voisi syntyä jotain uutta ja innovatiivista.

Kuva 4. Mintunvihreä rannekoru.

Ensimmäinen rosetista tehty mintunvihreä rannekoru syntyi vahingossa hetken mieli-johteesta (kuva 4). Ensimmäisessä rannekorussa kiinnitin huomiota ainoastaan sen ulkonäköön ja siihen, olisiko sen tekeminen ylipäättänsä mahdollista. Vasta muutaman rannekorun jälkeen oivalsin, mitkä olivat sopivat menetelmät juuri tähän koruun ja sen valmistamiseen.

Rosetista riippuen siitä saa purkamalla 2–4 ympyrän muotoista rypytettyä nauhaompeletta. Ympyrän sisäpuolet liitetään yhteen ompelemalla, koska näin siitä tulee joustava. Kokeilin alkuun tehdä saman liimaamalla, mutta liima kovettaa materiaalia liikaa. Kiinnitin vielä kääntöpuolelle liimaamalla huopaa, että ulkonäkö myös sisäpuolella olisi siisti. Mutta edelleenkin liima teki materiaalista liian kovan. Rannekorun kiinnitykseen käytin vanhoista korunosista ketjua ja papukaijalukkoja. Lukon saaminen yksin kiinni osoittautui haasteelliseksi ja ryhdyinkin miettimään, miten saisin rannekoruista sellaisia, ettei aina tarvitsisi jonkun olla sitä laittamassa käteen.

Selailin netistä erilaisia vaihtoehtoja rannekorun lukoksi, mutta niitä ei tuntunut juuri olevan. Sitten törmäsin sellaiseen kuvaan, jossa vinyylilevystä oli sulattamalla ja taivuttamalla tehty rannekoru. Mietin, voisiko tämä ratkaisu olla vastaus kysymykseeni. Ajattelin, että näin saisin tehtyä kierrätysmateriaalista rannekoruille tukevan alustan.

Löysin kaapista vanhoja vinyylejä, joilla ei ollut minulle minkäänlaista käyttöä ja aloin testaamaan materiaalin sopivuutta. Aluksi sommittelin vinyylin pintaan rannekorun mi-

tat. Tämän jälkeen laitoin uunin lämpenemään 200 asteeseen ja asetin vinyylilevyn uuniin noin 5 minuutin ajaksi. Uunin jälkeen leikkasin saksilla rannekorun muodon. Vinyyli jäähtyy ja kovettuu todella nopeasti. Tästä johtuen jouduin käyttämään samaa materiaalia uunissa useampaan kertaan. Kun rannekorun muoto oli valmis ja materiaali vielä lämmin, notkea vinyylisuikale aseteltiin lasipurkin päälle. Vinyyli kovettui heti muotoonsa. En ollut kuitenkaan tyytyväinen ensimmäiseen ja liian pyöreään muotoon, ja lämmitin materiaalia vielä uudestaan. Muutaman minuutin uunissa pitämisen jälkeen materiaali oli valmis uudelleenmuotoiltavaksi. Toiseen kertaan lämmitetyn materiaalin jälkeen muotoilin suikaleen päädyt uudestaan käsin, jolloin sain suikaleesta litteämmän ja saavutin haluamani lopputuloksen.

Asettelin vinyylistä tehtyyn pohjaan ompelemaani rosettisuikaletta ja huomasin, että materiaalit sopivat täydellisesti yhteen. Kiinnitykseen käytin kontaktiliimaa ja liiman kuivuttua osat painetaan toisiinsa kiinni. Tämän jälkeen ensimmäinen kokeiluni oli valmis (kuva 5).

Kuva 5. Rannekoru vinyylipohjalla.

Lopputuloksena voin todeta, että uuden kokeilun ansiosta rannekoru oli helppo laittaa ranteeseen ilman kenenkään apua. Tosin vinyylin myötä rannekorun joustava ja ilmava muoto oli hävinnyt. Tämä kuitenkin vaikutti niin hyvältä menetelmältä, että päätin toteuttaa rannekoruja molemmilla menetelmillä.

5 Uusiotuotteen valmistus

5.1 Rannekorun tekeminen

Kokeilujen perusteella rannekorun tekotavaksi valikoitui ompelu ja liimaus. Pelkkä kuumaliiman käyttö teki koruista todella jäykkiä ja paksuja. Ompelemalla koruun saa elävyyttä, joustavuutta, ilmavuutta ja keveyttä. Kuumaliiman käyttöä vähensin myös heti kun tajusin, että joitakin materiaaleja voi liimata myös kontaktiliimalla. Kontaktiliiman huono puoli verrattuna kuumaliimaan on vain se, että kuumaliima kuivuu nopeasti, toisin kuin kontaktiliima. Mutta kontaktiliima on usein paljon pitävämpi.

Rannekorun tekeminen alkaa rosetin purkamisesta. Rosetista revitään pahvit ja hakaneulat, ja erotellaan rosetin osat erilleen. Rosetin osa, jota rannekoruun käytetään, on pyöreä ympyrä. Ympyrän sisäsyrrät asetetaan vastakkain ja aletaan ommella puolikkaita yhteen ympyrän nurjalta puolelta. Rannekorun päällispuolelle ommellaan joko helmiä, nappeja tai ketjua. Alapuoli viimeistellään huovalla tai nahalla liimaamalla. Koruun kiinnitetään lukitusjärjestelmä, joka on vanhoista koruista otettua ketjua ja papukaijalukkoja. Ketjut ja lukot ommellaan koruun kiinni. Aluksi kaikkiin koruihin laitettiin pohjalle huopaa, joka kuitenkin osoittautui huonoksi valinnaksi. Huopa on niin huokoista materiaalia, että ensinnäkin se imee kaiken lian itseensä ja toisekseen se nukkaantuu. Huopa materiaalina tekee myös korusta jäykän.

Myöhemmin kokeilin laittaa korun taustalle nahkaa. Se on miellyttävän tuntuinen ihoa vasten, kestävämpi ja helpompi puhdistaa. Se myös tekee korusta joustavamman ja kepeämmän. Kaapin kätköistä löytyi pussillinen nahan paloja, jotka joskus olin SPR:n Kontista ostanut.

Kuva 6. Vaaleankeltainen rannekoru, tyllillä ja helmillä.

Rannekorun lopullinen työstömenetelmä kehittyi monen testiversion jälkeen. Erilaista ulkonäköä rannekoruihin saa viimeistelyllä. Koruun voi laittaa tylliä tai pitsiä, jolloin korun tyyli on romanttinen (kuva 6). Ketjua lisäämällä korun ilmeestä tulee puolestaan rock-henkisempi (kuva 7).

Kuva 7. Rannekoru ketjulla.

Arkisuutta koruihin saa laittamalla siihen helmiä tai pelkän nahan palasen. Rannekorut olivat erittäin muuntautumiskykyisiä. Lukuisan väriskaalan myötä materiaalista sai tehdä hyvin paljon erilaisia koruja. Ideoita syntyi koko tekoprosessini ajan ja lopuksi aloin käyttämään koruissa myös suuria nappeja, jolloin ilmeestä tuli herkullinen (kuva 8).

Kuva 8. Valkea rannekoru punaisilla napeilla.

5.2 Magneetit

Jääkaappimagneettien teko on helppoa ja nopeaa. Hellan nupit pestään liasta ja rasvasta, ja heti kuivumisen jälkeen nupit ovat valmiita maalattavaksi. Laitoin nuppeja grillitikujen päähän ja asettelin ne kertakäyttöisten pahvimukien pohjaan kiinni. Maalasin nupit parvekkeella. Kun nupeissa oli muutama kerros maalia, niiden pohjaan liimataan magneetti. Nupprien päälle kirjoitin vielä erilaisia tekstejä kuten: Huom!, Muista!, Huomenta!, ja Elokuu! Kuvassa 9 näkyvät kaikki valmiit magneetit.

Kuva 9. Magneetit.

6 Käyttäjäkysely

Halusin tehdä käyttäjäkyselyn tuotteilleni, koska sitä kautta saisin arvokasta tietoa tuotteiden käytettävyydestä, ulkonäöstä ja hinnasta. Ilmoitin omalla ja yritykseni Facebook-sivuilla etsiväni naisista koostuvaa kymmenen hengen testiryhmää. Alun perin kymmenen ihmistä ilmoittautui halukkaaksi testaajaksi, mutta loppujen lopuksi yhdeksän lähti testiryhmään mukaan. Yhdeksälle ihmiselle lähti paketti, joka sisälsi rannekorun ja magneetin. Kun kaikki testaajat olivat saaneet paketin, laitoin sähköpostilla kyselylomakkeen, johon heidän tuli vastata neljän päivän sisällä. Loppujen lopuksi, vain kahdeksan ihmistä vastasi kyselyyn.

6.1 Testiryhmä

Kaikille testiryhmäläisille lähti aluksi sama viesti, jossa kerrottiin tarkemmin mistä prosessissa on kysymys (liite 3). Kerroin käyttäjätutkimuksen liittyvän opinnäytetyöhöni. Kyselylomakkeen perusteella sain tehtyä analyysin tuotteista.

Testiryhmä koostui 10-50 -vuotiaista naisista. Tutkimukseen osallistui siis naisia, joilla kaikilla on erilainen lähtökohta. Paketit lähtivät ympäri Suomea uusille omistajilleen. Jokaiselle testiryhmäläiselle tehtiin rannekoru testaajien toiveiden mukaisesti. Testaajilla oli mahdollisuus vaikuttaa tuotteen väriin ja siihen, tehdäänkö korusta romanttinen vai rock-tyylinen. Jokainen testiryhmäläinen sai paketissa toivomuksien mukaan valmistetun rannekorun ja jääkaappimagneetin.

6.2 Tulokset

Toimitin testiryhmäläisille kyselylomakkeen sähköpostilla ja Facebookin kautta, jossa kartoitin mielipiteitä tuotteista (liite1). Ilokseni sain huomata, että yleinen mielipide tuotteista oli äärimmäisen positiivista. Testiryhmäläisten palaute sai minut entistä enemmän uskomaan omiin taitoihini ja tuotteisiini.

Ensimmäisellä kysymyksellä halusin tiedustella reaktiota, joka syntyi heti paketin avatua. Mielestäni ensivaikutelma on erittäin tärkeä. Ensivaikutelma herätti testiryhmässä seuraavanlaisia vaikutelmia: hieno ja yllätyksellinen, kaunis, tarpeellinen, hauska design, hyvät värit, kauniita tuotteita, värit olivat yhteensopivia, kiva että tuotteet oli pakattu kierrätettyyn materiaaliin, juuri minun värinen ja muutenkin täydellinen, kauankoahan tämän korun tekemiseen on mennyt aikaa ja omaperäinen idea.

Koru loksautti leuat auki. En heti ihan ymmärtänyt miten sitä käytetään, mutta hetken sitä käänneltyäni ilahduin. Omaperäinen koru! Magneetti pääsi heti jääkaapin oveen ja se vaikutti todella hyvältä napakkuutensa vuoksi. Magneetti jaksoi kannatella useita paperilaskuja (H 1, 25.8.2011).

Tyylikäs ja oman näköinen (H 7, 25.8.2011).

Vastauksista päätellen kaikkien ensivaikutelma tuotteista oli positiivista. Ensivaikutelma olisi ollut vielä parempi, jos olisin pakannut tuotteet itse tehtyihin pakkauksiin, ja kirjekuoreen sekä lisännyt tuoteselosteet.

Seuraavassa kysymyksessä selvitettiin, antaako rannekorulle lisäarvoa se, että koru on tehty pääosin kierrätetyistä materiaaleista. Ryhmäläisten vastaukset olivat yhdenmukaisia. Kaikki pitivät tärkeänä kierrätysaspektia. Monen mielestä oli mielenkiintoista ajatella, mistä materiaaleista tuote oli tehty ja että tuotteella oli jo oma historia. Yksi ryhmäläinen ehdottikin, että voisiko tuotteeseen lisätä tuotekuvauksen yhteyteen vaikka rosetin alkuperän ja sen, missä kaupungissa ja mikä koira sen on saanut. Tuotekuvauksessa voisi lukea esimerkiksi näin: Tämä rannekoru on valmistettu rosetista, jolla Isovilakoira Coco on palkittu Suomen muotovalioksi 1.8.2007. Mielestäni tämä oli aivan loistava idea, ja varmasti se olisi mahdollista toteuttaa. Monet ihmiset nimittäin kirjoittavat ainakin rosetin saamispäivämäärän rosettiin. Tämän jälkeen pitäisi enää selvittää rosetin saaneen koiran nimi. Kaikki olivat sitä mieltä, että kierrätys on tätä päivää ja monelle se onkin enemmän elämäntapa, joka ohjaa omia arvovalintoja.

Mielestäni kyllä. En koskaan osta kirpputorilta tavaraa mutta sen sijaan suosin kierrätystä juuri tällä tavalla uusien tuotteiden muodossa. Minusta on kiva ajatella, että tuote saa uuden elämän, kun sitä muokataan. (H 8, 23.8.2011)

Kolmas kysymykseni oli selvittää, kuinka rannekorun laittaminen onnistui ranteeseen. Halusin saada asiasta rakentavaa kritiikkiä ja mahdollisia kehitysehdotuksia. Ainakin kolmen naisen mielestä koru oli vaikea laittaa kiinni yksin, ja että se oli jopa hermoja raastavaa, sillä korun lukko oli niin pieni, että jopa naisen sormet tuntuivat isolta. Moni oli kuitenkin saanut rannekorun itse paikoilleen. Eräs ryhmäläinen ehdotti portaaton säätömahdollisuutta koruun, ja sitä olen kyllä itsekkin miettinyt. Rannekorun kiinnitysmekanismi onkin asia, jota pitää kehitellä vielä.

Neljäs kysymys koski rannekorun ulkonäköä. Korua keuhuttiin tyylikkääksi, näyttäväksi, persoonalliseksi, hienoksi ja upeaksi. Viimeistelyjälkeä keuhuttiin hyväksi, ja joku tykkäsi väreistä ja designista. Yksi ryhmäläinen kirjoitti korun olevan ihanan värikäs, iloinen, hauska, huomiota herättävä ja erilainen. Korua oli kuulemma helppo yhdistellä muihin

vaatimattomampiin koruihin. Yhdelle testaajalle korun ulkonäkö toi mieleen assosiaation joutsenesta. Sama testaaja kuvaili korun ulkonäköä omaperäiseksi ja nokkelaksi sekä samaan aikaan herkäksi ja vaikuttavan näköiseksi.

Rannekorun ulkonäöstä, miksi edes kysyt sehän oli suorastaan täydellinen! (H 2, 25.8.2011)

Erikoinen, en ole nähnyt vastaavaa missään, koskaan. Tuli vähän sellainen entisajan Ranska/rokokootyylie mieleen. Tyyliltään, kooltaan ja väritykseltään vain sellainen, että korua on vaikea yhdistää ainakaan meikäläisen arkivaatetukseen. (H 6, 25.8.2011)

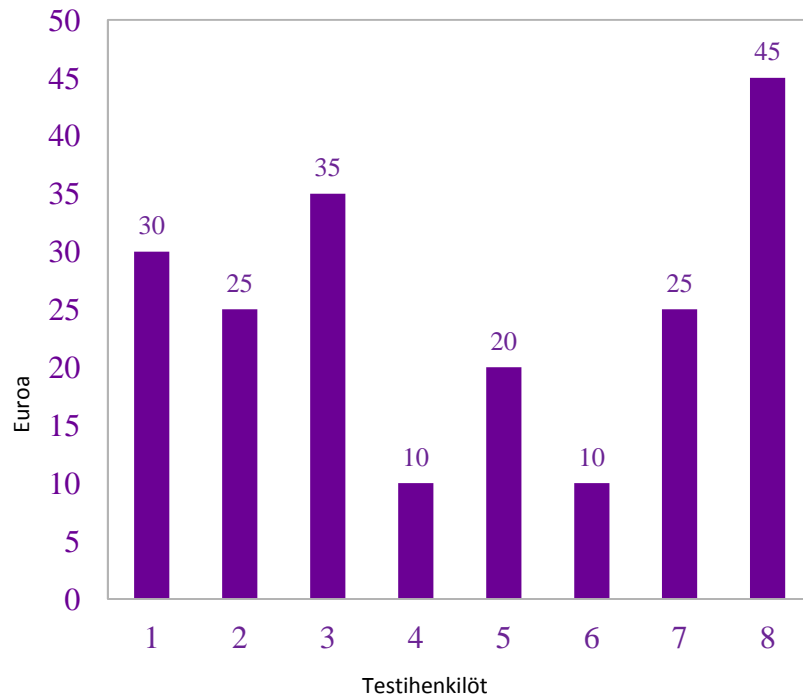
Viidennessä kysymyksessä kartoitettiin mielipiteitä siitä, onko koru enemmän juhlaan vai arkeen sopiva. Ja samalla kysyin, minkälaisissa tilanteissa testaajat korua käyttivät. Suurin osa oli sitä mieltä, että koru on enemmän juhlaan kuin arkeen sopiva. Muutama sanoi käyttävänsä korua myös arkena. Eräs testaaja sanoi käyttävänsä korua silloin, kun vaikka haluaa piristää omaa päiväänsä.

Käytän korua vapaa-ajallani, koska joudun pesemään työssäni käsiäni paljon. Rannekoru on ajaton ja käy mielestäni niin juhlaan kuin arkeenkin. (H 7, 25.8.2011)

Kuudennessa kysymyksessä kysyin, ovatko testaajat saaneet muilta ihmisiltä palautetta korusta. Monet kirjoittivat, että koru on kyllä herättänyt huomiota sen erikoisuudellaan. Tuotteen laatua ja tukikiinnikkeitä oli keuhuttu, kirjoitti eräs testaaja. Tuotteen hintaa ja saatavuustietoja oli myös tiedusteltu. Erityisesti lasten mieleen oli yhden testaajan kirjoittaman palautteen mukaan koru ollut. Yksi testaaja kirjoitti korun olevan oikea katseenvangitsija, joka vetää katseita magneetin tavoin puoleensa.

Seitsemäs kysymys koski hintaa, jonka testaajat olisivat valmiita maksamaan tuotteesta. Kysymykseen sai vastata vapaasti, sillä en halunnut määritellä mitään valmista hintahaarukkaa. Tämä osoittautui ehkä hieman hankalaksi menetelmäksi ainakin kaavioiden osalta. Minun täytyi tehdä erilliset kaaviot tuotteiden minimi- ja maksimihhinnoista, kos-

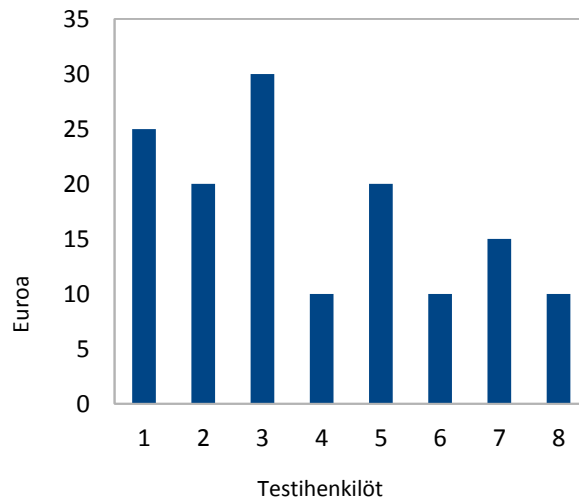
ka suurin osa ihmisistä vastasi kysymykseen hintahaitarilla, eikä yhdellä kiinteällä hinnalla. Kaaviossa 1 näkyy testaajien maksimihinta, minkä he olisivat valmiita korusta maksamaan. Hintahaitari oli aika suuri, kun joku oli valmis maksamaan kymmenen euroa ja toinen taas neljäkymmentäviisi euroa.

Kaavio 1. Rannekorun maksimihinta

Rannekorun maksimiarvojen keskihinnaksi muodostui tasan 25 euroa (kaavio 1). Kun taas minimiarvojen keskihinnaksi muodostui 17,5 euroa (kaavio 2). Ryhmän vastausten perusteella hintahaitarissa oli suurta hajontaa. Kolme ihmistä oli sitä mieltä, että he olisivat valmiita maksamaan 10 euroa käsin tehdystä rannekorusta, kun taas korkein hintaraja asetettiin 45:n euroon.

Kaavio 2. Rannekorun minimihinta.

Kysyin testaajilta kokonaisarvosanaa rannekorulle asteikolla 1–10. Keskiarvioksi sille muodostui 8,5, mikä mielestäni on oikein hyvä. Tuotteeni vaikuttaa todella hyvältä, vaikka siinä on vielä kehitettävää. Neljän ihmisen mielestä arvosanaa laski hivenen vaikea kiinnitysmekanismi, ja yhdellä ryhmäläisellä lukko-osa oli hajonnut kokonaan. Yhdelle testaajalle rannekorun ulkonäkö ei ollut mieluisa, joka laski arvosanaa. Toisen testaajan mielestä korun ruusukeosio oli liian suuri, koska se ylettyi ranteen ulkopuolelle korun molemmista päistä, ja se laski arvosanaa.

Kahdeksas kysymys koski magneettia. Halusin kuulla mitä mieltä testaajat siitä olivat, ja oliko ideani hyvä vai pitivätkö testaajat sitä aivan turhana. Vastausten positiivisuus yllätti minut täysin:

Ihana, sympaattinen, auttaa muistamaan :)

Sitä on helppo käsitellä. Tarkoitan, että siitä on helppo ottaa kiinni.

Se on ajaton ja tyylikäs. (H 7, 25.8.2011)

Tosi kiva ja hyödyllinen kierrätystuote! (H 6, 25.8.2011)

Tosi hyvä! Kerrankin magneetti, johon voi järkevästi tarttua ihan normaalilla sormiotteella. Magneetti myös pitää paperit tiukasti kiinni.

Todella hyvä tuote; sekä hauska että käytännöllinen. (H 8, 23.8.2011)

Hyvälaatuinen, "hyväpitoinen" magneetti. Samalla myös hauska!

Muoto on mainio ja itseäni viehättää kierrätys-aspekti! (H 4, 25.8.2011)

Erään testaajan magneetti oli ilmeisesti vaurioitunut lähetyksen aikana ja siitä oli lähtenyt maalia. Kritiikkiä tuli myös tekstin erottuvuudesta. Fuksianpunainen magneetti, jossa oli tekstiä mustalla, ei kunnolla erottunut yhden testaajan mielestä. Se on kyllä totta, eikä kaikissa magneeteissa kontrasti ollut tarpeeksi vahva. Suosin itsekin magneetteja, joissa teksti oli valkoisella, koska se erottui huomattavasti paremmin.

Kysyin testaajien mielipidettä myös magneettien sarjaideaan. Ajatukseni oli, että magneeteista tehtäisiin erilaisia sarjoja, vaikka 7 kappaleen paketti, jossa on oma magneetti jokaiselle viikonpäivälle.

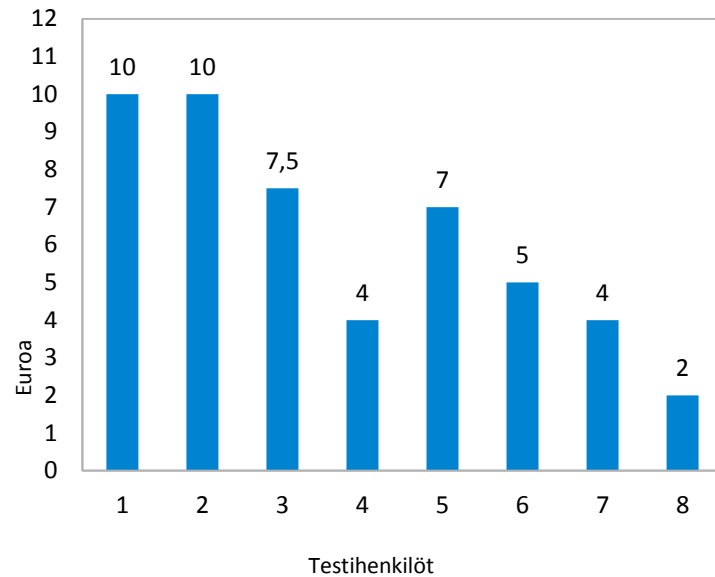
Vastaavanlaisesti kysyin mielipidettä 12 kappaleen paketista, jossa olisi kaikille kuukausille oma magneetti. Kaikki testaajat kannattivat tätä ideaa:

Ei hassumpi idea. Laskut esim. voisi laittaa kuukausimagneettien alle eräpäivien mukaan. Toisaalta itseäni viehättää vielä enemmän erilaiset reippaat iskulauseet tai tervehdykset magneeteissa piristämässä päivää. (H 4, 25.8.2011)

Hyvä ajatus! Kalenteri jääkaapin ovelta olisi hyvä idea tai vaikka kunkin kuukauden laskut oman magneetin alla! Magneeteissa voisi olla myös jotain huumoritekstejä tai sanoja, joista voisi muodostaa lauseita 😊 (H 6, 25.8.2011)

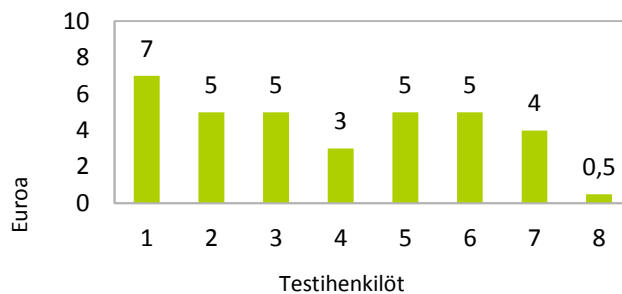
Kysyin myös muita ehdotuksia siihen, mitä magneeteissa voisi lukea. Moni kirjoitti, että sanat, joilla voi hellitellä omaa kultaansa kuten – rakas – olisivat hyvä vaihtoehto. Ehdotettiin myös sellaista, että magneetteja voisi tilata omalla nimellä. Tällöin jääkaapin oveen saisi laitettua perheen menot kunkin oman nimikkomagneettinsa alle.

Magneetin hintakysymys sai yhtäläillä vaihtelevia vastauksia kuin rannekorukin. Kaaviossa numero 4 ja 5 selviää magneetille asetetut maksimi- ja minimihinnat. Olen aika lailla samaa mieltä testiryhmäläisten kanssa magneetin hinnasta. Itse olin ajatellut hintahaarukkaa 3–6:n euron väliin.

Kaavio 4. Magneetin maksimihinta.

Magneetin korkeimmaksi keskihinnaksi muodostui 6,20 euroa (kaavio 4) ja pienimmäksi keskihinnaksi 4,30 euroa (kaavio 5). Hajonta magneetinkin hinnassa oli aika suuri, kun vähimmillään joku olisi maksanut 0,50 euroa ja suurimmillaan magneetti arvioitiin 10 euron arvoiseksi. Ottaen huomioon testiryhmäläisten erilaisen elämänvaiheen ja iän, eivät ne vaikuttaneet mielestäni hinnan muodostumiseen.

Kaavio 4. Magneetin hinta minimissään.

Testiryhmän mukaan magneetin hintaan vaikuttaisi sen väri, teksti ja erilaiset kuvio-magneetit. Monet kehuivat magneetin omaperäisyyttä ja kekseliäisyyttä. Kehuja tuli

myös hyvästä muodosta. Eräs testaaja kehui, että siitä on hyvä ottaa kiinni. Magneetin vahvuus sai myös positiivista palautetta. Magneetilla oli hyvä pito, ja se kannatteli monta laskua jääkaapin ovelle. Maksimi- ja minimihinnat sekä keskiarvot on esitetty kaavioissa 4 ja 5.

Magneettien kokonaisarvosanan keskiarvoksi asteikolla 1–10 muodostui 9,25 testiryhmäläisten antamien arvosanojen mukaan. Magneettien suosio hipoi täydellisyyttä. Tämä mielestäni kertoo siitä, että Zirpus Designin kannattaa jatkaa tuotteen valmistamista. Testiryhmäläiset kehuivat tuotteen innovatiivisuutta: roskasta on tehty todellinen käyttöesine. Plussaa magneetti sai mm. hyvästä, käytännöllisestä ja aivan uudesta ideasta. Innovatiivisuus ja tuoreus olivat sen valttina.

Kysyin testaajilta, aikovatko he käyttää korua ja magneettia jatkossakin vai jäävätkö ne käyttämättöminä kaapin pohjalle. Vastaukset olivat tähän kysymykseen yhtäläisiä. Kaikki haluavat jatkossakin käyttää rannekorua, ja magneetti oli kaikilla jo valmiiksi jääkaapin ovelle. Magneetteja oli muutama jo halukas tilaamaan lisää.

Viimeisenä oli kohta jossa sai vapaasti kirjoittaa palautetta. Moni jätti alueen tyhjäksi, mutta ilokseni sain myös lukea positiivista palautetta tuotteista:

Sanaton. Mahtavia tuotteita. En tiedä, onko mahdollista laittaa rannekoruun portaaton kiinnitystä niin, että sitä voisi säätää? Muutoin täydellinen. Noita magneetteja haluan heti sata lisää. Olet uskomattoman lahjakas! (H 7, 25.8.2011)

Hienoa, että teet aivan uudenlaisia tuotteita. Monet ekokoruja valmistavat yritykset toistavat samoja ideoita. On mahtavaa nähdä, miten käyttötarkoitukseltaan aivan eri asioihin tarkoitettut esineet saavat uuden elämän korujen ja muiden pienten käyttöesineiden muodossa! Minusta ainakin tulee Zirpus Designin kanta-asiakas. (H 6, 25.8.2011)

6.3 Tulosten arviointi ja luotettavuus

Testiryhmän vastauksista saatujen tietojen perusteella, rannekorussa on vielä kehiteltävää, mutta magneetti on valmis myyntiin sellaisenaan. Rannekorun kiinnitysmekanismi vaatii parannusta, ketjun ja papukaijalukon tilalle pitää miettiä portaaton kiinnitysmekanismissa.

Tuotteille olisi hyvä suunnitella omat pakkaukset, ja tuotelaput, sekä tuotteista olisi hyvä tehdä vielä julisteet markkinointia varten. Magneetti oli selkeästi suosituimpi tuote testaaajien mielestä. Siinä miellyttivät yksinkertaisuus, innovatiivisuus ja kierrätysaspekti. Tuotetta oli kätevä ja helppo käyttää, ja siinä nähtiin monia mahdollisuuksia.

Vaikka testiryhmän koko oli melko pieni, sain tähän työhön tarvittavan tiedon tuotteiden käytettävyydestä. Mielestäni käytettävyyden osalta käyttäjätutkimuksen tulosta voidaan pitää luotettavana, koska testiryhmässä oli edustettuna eri ikäryhmiä ja käytettävyyden selvittäminen ei vaadi suurta otantaa. Vaikka testaaajat saivat itse vaikuttaa korun ulkonköön ja tässä tapauksessa käyttäjä on ollut osana suunnitteluprosessia, se ei vaarantanut tutkimuksen luotettavuutta käytettävyyden osalta. Toisaalta testiryhmän pieni koko vaikutti hintakysymyksen osalta testituloksen luotettavuuteen, koska osa vastaajista edusti yksin yhtä ja tiettyä ikäryhmää ja ansioluokkaa. Näin ollen luotettavamman testituloksen saamiseksi testiryhmän koko olisi voinut olla huomattavasti suurempi. Mutta useiden kymmenien henkilöiden testiryhmä ei ollut taloudellisesti mahdollista.

7 Ammattikuvan pohdintaa

Olen nyt opiskellut neljä vuotta sisustusarkkitehtuuria- ja kalustesuunnittelua, ja vuodesta 2009 tehnyt jonkin verran alalla töitäkin. Miten päädyin sitten tekemään opinnäytetyökseni koruja ja magneetteja. Viimeisen opiskeluvuoden aikana lähti käyntiin ammatillisen kehityksen prosessi, jonka lopullista suuntaa en vielä tiedä. Suuntani kuitenkin on selkeästi poistumassa pelkästä sisustussuunnittelusta johonkin yksilöllisempään suuntaan.

Sisustussuunnittelu prosessina on yleensä hyvin pitkä, suunnitelmat muuttuva useaan kertaan ja sen lopputulosta et välttämättä edes näe. Minulle tämänkaltainen prosessin kulku tuntui turhauttavalta. Olen nopean toiminnan ihminen, ja haluan nähdä valmiin työn mahdollisimman pian. Kierrätysmuotoilu antaa minulle mahdollisuuden nopeatempoiseen prosessiin. Valmis tuote saattaa syntyä vain muutaman tunnin kuluttua idean saamisesta. Tämä mahdollistaa myös sen, että tuotetta pääsee heti testaamaan, ja tekemään myös korjauksia.

En sano, etteikö minussa vielä asuisi sisustussuunnittelijakin, mutta tiedostan sen, että mielenkiintoni ja asiantuntijuuteni on kuitenkin laajentumassa. Sisäinen suunnittelijani haluaisi toimia vapaamuotoisesti, välttämättä tarkkojen suunnitelmien tekoa, sääntöjen ja määräysten noudattamista. Usein minun kohdallani tämä on toteutunutkin, koska olen itse toteuttanut suunnitellut remontit, joten itseäni varten ei ole tarvinnut tehdä tarkkoja suunnitelmia. Asiakkaille toimitin tällaisissa tapauksissa tietokoneella tehdyt 3D-luonnokset tulevasta tilasta.

Ammatillinen ja henkilökohtainen kasvu on loputon prosessi, joka seuraa jokaista ihmistä läpi elämän. Ammattikorkeakoulu on antanut ammatilliselle kasvulleni selkeän suunnan. Muotoilijan tutkintoni on minulle itselleni konkreettinen lupa jatkaa itseni kehittämistä. En koe olevani vielä läheskään valmis suunnittelijana, ja siksi jatkankin opiskelua, että saavuttaisin minua itseäni tyydyttävän ammatillisuuden tason.

8 Yhteenveto

Alussa oli vain materiaali, josta syntyi idea ja ideasta kehittyi lopulta tuote. Usein prosessi kulkee hieman eri tavalla. Yleensä tuotetta lähdetään tekemään johonkin tarpeeseen. Tarpeen kautta kehitellään ideoita, joihin päätetään materiaali ja josta syntyy lopulta tuote. Toisinaan idea syntyy tuotteesta, johon päätetään ensin materiaali ja josta syntyy tuote, jolle kehitellään lopuksi uusi tarve. Tässä tapauksessa oli ensin materiaali, joka inspiroi ideoihin ja joista kehittyi lopulta tuotteita.

Minulle tämänkaltainen prosessi sopii hyvin. Saan usein inspiraationi juuri materiaaleista tai tuotteista, joihin törmään kirpputorilla tai kierrätyskeskuksilla. Joskus riittää kun vain näen tuotteen, ja tiedän heti, mitä siitä teen. Näin kävi mm. hellannuppien kanssa: näin nupit kierrätyskeskuksella ja ensimmäisenä mieleen tuli tehdä niistä magneetteja. Prosessi onkin yleensä päänsisäistä vuoropuhelua itseni kanssa. Oma osaamiseni ja taitoni muodostavat uudenlaisen tuotteen jonkun materiaalin nähdessäni. Tämän jälkeen alkaa hiljainen keskustelu itseni kanssa. Mietin, mitä siitä voi tehdä ja miten?

Onko se taloudellisesti kannattavaa, ja onko valmistus helppoa ja nopeaa? Onko tuote myyvä? Mielenrauhan saan vasta sen jälkeen, kun olen testannut idean toteuttamiskelpoisuuden.

Tuotteideni tekeminen oli antoisaa ja parasta olikin huomata, miten kokeilujen kautta tuotteeni kehittyivät. En kiellä, ettei tuotteissa vielä olisi parannettavaa, mutta riemuitsekin siitä omasta kehityksestä ja oivalluksista mitä tuotteiden tekemisen myötä on syntynyt. Sitä tunnetta, kun saat uuden oivalluksen, ei korvaa mikään. Tai kun tiedät onnistuneesi, ja olet tyytyväinen itseesi ja syntyneeseen tuotteeseen – sitäkään ei rahalla saa. Ja jos nämä ovat elämän pieniä iloja, niin minulle sitä on luvassa paljon, sillä luulen että maailmasta ei rosetit tai hellan nupit lopu. Huomasin myös, että niin kuin kaikki muukin käsillä tekeminen, tekee myös tämä hyvää sisäisesti. Onko parempaa tai halvempaa terapiaa kuin käsityöt? Tässä saa samalla korvaamattomia onnistumisen tunteita.

Syntyneisiin tuotteisiin olen erittäin tyytyväinen. Olen kehitellyt ros kiin menevistä tuotteista jotain uutta, jotain mitä kukaan ei ole vielä tehnyt. Rosetit saivat uuden elämän Zirpus Designin käsittelyssä. Luulen, että yksi hyvä vaihtoehto voisi olla saada rannekoruja myyntiin koiranäyttelyihin.

Prosessin aikana löysin myös monta uutta verkkokauppaa maailmalta, joista sain tilattua erittäin edullisesti tarvitsemiani oheismateriaaleja tuotteisiin. Tässäkin asiassa olen kyllä huomannut, että kärsivällisyys palkitaan. Toki internetin loputtomassa viidakossa kaillaaminen voi monesti uuvuttaa, mutta lopputuloksena löytää useimmiten tarvitsemansa tiedon. Saataviin hakutuloksiin vaikuttaa pitkälti oikein valitut hakusanat.

Tuotteitani on jo liikenteessä ainakin testiryhmäläisillä, jos ei muilla. Tästäkin huolimatta jokin tuntui olevan vielä kesken. Tajusin, että tuotteistani puuttuu tuotelappu. Olenkin jo kauan miettinyt, minkälaisen tuotelapun haluaisin ja miten sen voisi toteuttaa. Olen tehnyt muutamia kokeiluja ns. tulostettavalle siirtopaperille.

Tulostin yrityksen logoja paperille ja silitin logon satiininauhalle tai muulle tekstiilille. Lopputulos oli ihan tyydyttävä, mutta logon kiinnittäminen tuotteisiin ei ollut yksinkertaista. Totesin, että on varmasti parempi, jos toteutan tuotteisiin pelkkiä tuotelappuja, jotka on tehty esim. vanhasta tapetista ja johon on tulostettu yritykseni tiedot sekä tietoja tuotteesta.

Lähteet

Design LauraSe. 2011. <http://www.laurase.com/index.html>. 29.8.2011.

Globe Hope. 2011. <http://www.globehope.com>. 29.8.2011.

Humbugi. 2011. <http://www.humbugi.com/>. 29.8.2011.

KookyGems. 2011. <http://www.kookygems.com/>. 29.8.2011.

Minttumaa. 2011. <http://minttumaa.net/>. 29.8.2011.

Niemelä, M. 2010. Kestävää muotoilua mallintamassa, tulkitseva käsitetutkimus taideteollisen muotoilun näkökulmasta. Jyväskylä: Bookwell oy.

Papanek, V. 1973. Turhaa vai tarpeellista? Helsinki: Kirjayhtymä.

Salsa Design. 2011. <http://www.salsadesign.fi/uusi/index.php>. 29.8.2011.

Ympäristöministeriö.2011.

<http://www.ymparisto.fi/default.aspcontentid=387998&lan=FI>. 29.8.2011.

Ympäristöministeriö. 2011. <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=53983>. 29.8.2011.

Liitteet

Liite 1	Zirpus Designin asusteiden ja sisustustuotteiden käyttäjätutkimuksen kyselylomake
Liite 2	Zirpus Designin Facebook-ilmoitukset
Liite 3	Zirpus Designin testiryhmäläisten ennakkokyselylomake

Zirpus Designin asusteiden ja sisustustuotteiden käyttäjätutkimuksen kyselylomake

Hei testiryhmäläinen!

Olet saanut postitse Zirpus Designin tuotteita, ja kerennyt nyt niitä jonkin aikaa käyttää. Ohessa muutamia kysymyksiä, joihin toivon sinun vastaavan rehellisesti, mitään kainostelematta. Näin saan arvokasta tietoa tuotteiden käytettävyydestä suoraan asiakkaan näkökulmasta. Kiitos osallistumisesta!

- 1. Minkälainen ensivaikutelma tuotteista sinulle tuli kun avasit paketin?**
- 2. Rannekoru on tehty suurimmalta osin kierrätetyistä materiaaleista. Antaako tämä korulle mielestäsi lisäarvoa? Ja jos antaa, niin mitä?**
- 3. Miten rannekorun laittaminen ranteeseen onnistui?**
- 4. Mitä mieltä olet rannekorun ulkonäöstä?**
- 5. Minkälaisissa tilanteissa rannekorua käytit? Onko koru enemmän juhlaan vai arkeen?**
- 6. Saitko korusta muilta palautetta?**
- 7. Minkä verran olisit valmis maksamaan tällaisesta rannekorusta?**
- 8. Mitä mieltä olet jääkaappimagneetista?**
- 9. Ajatuksena oli, että jääkaappimagneeteista voisi tehdä erilaisia sarjoja, vaikka 7 kpl paketti, jossa jokaisessa nupissa lukisi eri viikonpäivä tai kuukausien mukaan nimetyt magneetit. Mitä mieltä olet ideasta?**

9.1 Magneeteissa luki erilaisia tekstejä:

Huom!

Muista

Huomenta!

Terveisiä!

Elokuu

Tuleeko sinulle muita ehdotuksia mieleen?

10. Minkä verran mielestäsi tällaisen magneetin hinta voisi olla?

11. Aiotko jatkossakin käyttää korua ja magneettia?

12. Kokonaisarvosanasi rannekorulle asteikolla 1-10?

13. Kokonaisarvosanasi magneetille asteikolla 1-10?

12. Sana vapaa:

Kiitos osallistumisestasi!

Zirpus Design

Zirpus Designin Facebook-ilmoitukset

Zirpus Design

Zirpus Design etsii naisista koostuvaa testikäyttäjryhmää, joiden tehtävänä olisi käyttää Zirpus Designin asusteita ja tehdä niistä kirjallinen arviointi. 10 naista siis haussa. Halukkaat ilmoittautukaa inboxiin!

Noora Hattunen

Zirpus Design etsii naisista koostuvaa testikäyttäjryhmää, joiden tehtävänä olisi käyttää Zirpus Designin asusteita ja tehdä niistä kirjallinen arviointi. 10 naista siis haussa. Halukkaat ilmoittautukaa inboxiin!

Hei testiryhmäläinen!

Kyseessä on siis opinnäytetyöhöni liittyvä käyttäjäkysely tuotteistani. Uusia tuotteitani on palkintoruuksista valmistettavat rannekorut. Sekä ns. sisustustuote, eli jääkaappimagneetti joka on tehty hellan nupista.

Jokainen teistä saa testattavakseen rannekorun ja jääkaappimagneetin. Tuotteita on tarkoitus siis teidän käyttää ja arvioida, että saan tarvittavan käyttäjätutkimuksen opinnäytetyöhöni.

Minkä väristä rannekorua haluaisit ranteessasi kiikuttaa? Väri vaihtoehtoja löytyy seuraavia: Sinisen sävyjä, vihreän sävyjä, keltaisia, oransseja, punaisia, valkeaa, vaaleanpunaista, violettiä. Saako olla enemmän rok vai romanttinen? Helmiä vai ketjua? Ja ranteen ympärysmitta kiitos!

Palkkioksi tästä testauksesta, ja tuotteen arvioinnista saat testattavan tuotteen itsellesi. Pyrin tekemään testattavan tuotteen käyttöösi mahdollisimman pian. Laitan käyttäjäkyselyn sitten kunhan kaikki testiryhmäläiset ovat saaneet tuotteensa.

Kiitos osallistumisestasi!